

PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2017-2018

Frøya kommune

Vedtatt i kommunestyret xx/xx, sak XX

1 Om selskapskontroll

1.1 Ansvar for selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det gjennom selskapskontroll føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m.¹ Kommunens interesser er i denne sammenhengen eierskap i aksjeselskap (AS), allmennaksjeselskap (ASA), interkommunale selskap (IKS), interkommunale samarbeid, samvirkeforetak og andre selskap med begrenset ansvar.

Selskapskontroll kan gjennomføres som en enkel eierskapskontroll, eller som forvaltningsrevisjon i ett selskap

Selskapskontroll som eierskapskontroll: I en eierskapskontroll undersøkes praktiseringen av kommunens eierstyring. Undersøkelsen kan inkludere kontroll med bruken av eierskapsstrategi, rutiner for deltakelse i generalforsamlinger og kommunikasjon med selskapene kommunen er eier i. Kontrollen kan ta utgangspunkt i oppfølgingen av ett eller flere selskap. Denne formen for selskapskontroll er obligatorisk og skal gjennomføres minst én gang i valgperioden.

Selskapskontroll som forvaltningsrevisjon: Denne formen for selskapskontroll er rettet mot ett selskap, og hensikten er å belyse om selskapet drives i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger. I denne formen for selskapskontroll undersøkes det om ressursene brukes slik eierne har vedtatt, om selskapet drives effektivt, om lover og regler etterleves, om forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige, om resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets krav m.m.²

1.2 Plan for selskapskontroll

Kontrollutvalget skal utarbeide plan for selskapskontroll³. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger. Gjennom slike vurderinger skal en forsøke å identifisere behovet for selskapskontroll i de ulike selskapene. Kontrollutvalget fremmer forslag om plan for selskapskontroll for kommunestyret. Den foreliggende planen er basert på en overordnet analyse som er gjennomført av Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS.

1.3 Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge IKS skal i henhold til den inngåtte selskapsavtalen gjennomføre selskapskontroll på vegne av de 15 eierkommunene.

Kontrollutvalget bestiller selskapskontroll og foreslår innretning på undersøkelsen. Bestillingen skjer med utgangspunkt i den vedtatte prioriteringsrekkefølgen i planen, men kan fravikes dersom forutsetningene endrer seg.

Kommunens kontrollutvalg og revisor har rett til å kreve nødvendige opplysninger fra selskapets daglige leder, fra styret og den valgte revisor. I selskap som er heleid av kommuner og fylkeskommuner i fellesskap har kommunen fullt innsyn⁴. I selskap med andre eiere, og for selskapsformer som ikke er omfattet av loven må retten til innsyn

¹ Jf. kommuneloven § 77 nr. 5.

² Jf. forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 13, og forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 7.

³ Jf. forskrift om selskapskontroll i kommuner og fylkeskommuner § 13.

⁴ Framstillingen er forenklet, se kommunelovens § 80 første ledd, se også lov av 29.januar 1999 nr. 6 samt kommunelovens § 27.

sikres på andre måter, for eksempel ved at selskapets vedtekter kan gi rett til innsyn for eierens kontrollorganer. Samarbeid om selskapskontroll

I selskap der flere kommuner er eiere, og særlig der kommunene også har samme revisjonsselskap, kan det være hensiktsmessig å samarbeide om selskapskontroll. Dette gir bedre utnytting av ressursene til revisjonsarbeid og gir færre kontroller enn om hver kommune skulle ha en egen selskapskontroll, noe som er en fordel for selskapene. For at det skal være praktisk gjennomførbart å samarbeide om selskapskontroll kreves det at kommunenes prioriteringer samordnes, og at kontrollutvalgene gis fullmakt til å prioritere mellom aktuelle prosjekt, avhengig av hvilke prosjekter det finnes potensielle samarbeidspartnere til.

Ressursene til gjennomføring av selskapskontroll må, dersom kommunen ikke ønsker å bevilge ytterligere ressurser, tas av ressursene til forvaltningsrevisjon. Det vil derfor være nødvendig å foreta en løpende prioritering mellom disse to arbeidsområdene før bestilling. Det er hensiktsmessig at denne prioriteringen ligger til kontrollutvalget.

1.4 Rapportering

Revisjonen rapporterer om gjennomført selskapskontroll til kontrollutvalget, utvalget legger rapportene fram for kommunestyret. I fellesprosjekter mellom flere kommuner kan revisjonen rapportere i én samlet rapport dersom det er hensiktsmessig.

2 Eierskap og eierstyring i Frøya kommune

Kommunestyret i Frøya kommune vedtok i sak 701/13 en eierskapsmelding. Samtidig ble det satt ned et utvalg bestående av ordfører, opposisjonsleder og en deltaker fra administrasjonen for å ferdigstille meldingen. Endelig eierskapsmelding ble vedtatt i sak 12/14, den var sist behandlet i kommunestyret i sak 74/16.

Eierskapsmeldingen legger føringer for kommunens utøvelse av eierstyring. Den er også en veiledning for styremedlemmer og representanter i generalforsamling og representantskap. I meldingen er det lagt opp til at den skal behandles en gang hver kommunestyreperiode, mens oversikten over de enkelte selskapene skal behandles årlig.

Tidligere gjennomførte selskapskontroller:

- 2016 HAMOS Forvaltnings IKS. Selskapskontroll som forvaltningsrevisjon. Felles kontroll der 7 av 11 eiere deltok.
- 2014 Trønderenergi. Selskapskontroll som forvaltningsrevisjon. Felles kontroll med 19 andre eierkommuner.
- 2013 DalPro. Eierskapskontroll.

3 Prioriterte selskapskontroller i planperioden

Kontrollutvalget har på bakgrunn av vesentlighets- og risikoanalysen av selskapene som kommunen har eierinteresser i satt opp følgende prioriteringsliste for selskapskontroll:

Prioritering	Prosjekt	Involverte selskaper ⁵	Involverte kommuner ⁶
1.	Eierskapskontroll		Frøya
2.	Trøndersk kystkompetanse	Trøndersk kystkompetanse	Hitra, Frøya
3.	DalPro AS	DalPro	Hitra, Frøya

3.1 Utdyping av de enkelte selskapskontrollene

Med ressursene som stilles til rådighet for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll kan kontrollutvalget bestille i gjennomsnitt én kontroll i året. Deltakelse i felles selskapskontroller vil gi bedre ressursutnyttelse og gi kontrollutvalget anledning til å gjennomføre flere selskapskontroller i perioden.

For alle selskapskontrollene i DalPro og Trøndersk kystkompetanse foreslås det å gjennomføre disse som forvaltningsrevisjon. De overordnede problemstillingene kan da omhandle selskapets ressursbruk, effektivitet, etterlevelse av lover og regler med mer. Det vil være nødvendig med en presisering av problemstillingene før bestilling av prosjektene.

3.1.1 Eierskapskontroll

I en eierskapskontroll er det den overordnede eierstyringen som er hovedtema. Det er interessant å belyse om kommunen driver god eierstyring, for eksempel om eiermelding etterleves, om man har et bevisst forhold til habilitetsbestemmelser og om dialogen mellom kommunestyret og eierrepresentantene er tilfredsstillende.

3.1.2 DalPro AS

DalPro AS ble stiftet i 1988 og har som formål å være et redskap for kommunene Hitra (eier 60 %) og Frøya (eier 40 %) i arbeidet med tiltak for yrkeshemmede. Selskapet har stor omsetning og er en vesentlig investering for kommunen. Et interessant tema for en selskapskontroll av DalPro er om selskapet unngår at driften virker konkurransevridende⁷.

I 2013 ble det gjennomført en eierskapskontroll der det blant annet ble konkludert med at kommunen burde utarbeide en eierstrategi, videre at økonomi, organisering og oppgaver var i samsvar med formålet til selskapet.

3.1.3 Trønders kystkompetanse

Selskapet ble stiftet i 2006 og er et nettverk for bedrifts- og næringsutvikling i regionen og ikke minst på Hitra og Frøya. Selskapet eies av en rekke private aktører i tillegg til Hitra og Frøya kommune, som eier 17,01 % hver. Selskapet er av liten økonomisk betydning for eierkommunene, men av stor samfunnsmessig betydning.

Selskapets formål er blant annet:

- å bli ledende for regional kompetanseutvikling i kystregionen i Midt-Norge.

⁵ Selskaper i kursiv er ikke underlagt reglene om innsyn i kommuneloven § 80.

⁶ Kommuner i kursiv har ikke Revisjon Midt-Norge IKS som revisor.

⁷ Jf. forskrift om arbeidsrettede tiltak m.v. § 1-6.

- stimulere til økt vekst for eksisterende næringsliv og gi aktiv støtte til nyetableringer gjennom oppbygging av et større totalmiljø
- søke samarbeid om å tilføre regionen prosjektmidler til konkrete bedriftsprosjekter

Dersom øvrige eiere vil gi de kommunale eierne innsyn, kan en selskapskontroll av Trøndersk kystkompetanse for eksempel belyse måloppnåelsen, om ressursene brukes i tråd med eiernes føringer og om selskapet drives effektivt.

4 Oversikt over kommunens eierskap

Organisasjonsnr.	Navn	Type	Eierandel
947097733	DalPro AS	AS	40,00%
989138251	Frøya fiskeri- og havbruksfond	Stiftelse	100,00%
976788982	Frøya flerbrukshall DA	Annet foretak	55,00%
984565801	Frøya flyplass DA	Annet foretak	25,00%
975936333	Hamos Forvaltning IKS	IKS	9,00%
971375965	Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS	IKS	1,70%
988799475	Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS	IKS	3,80%
986532145	Kystlab - Prebio AS	AS	3,91%
916484496	Midt-Norge 110-sentral IKS	IKS	1,47%
994425714	Midt-Norsk fergeallianse AS	AS	16,67%
977036283	Revisjon Midt-Norge IKS	IKS	3,80%
971379650	Stiftelsen Halten Nekolai Dahls Minne	Stiftelse	15,38%
980417824	TrønderEnergi AS	AS	2,75%
990507627	Trøndersk Kystkompetanse AS	AS	17,01%